

REMIT Fórum 2021

25-28. októbra 2021

Záver

REMIT Fórum 2021: Plenárne zasadnutie: “10 rokov REMIT – čo bude ďalej?”

Fórum otvoril riaditeľ agentúry ACER Christian Zinglensen, ktorý zdôraznil význam trhov a REMIT na dosiahnutie ambiciózných cieľov energetickej transformácie a Európskej zelenej dohody pri minimálnych nákladoch pre spoločnosť. V mene slovenskej vlády vystúpil s úvítacím príhovorom štátny tajomník Úradu vlády Slovenskej republiky pre digitálnu transformáciu pán Peter Geršak, ktorý vysvetlil súvislosť medzi REMIT, agentúrou ACER a cieľmi slovenského predsedníctva Európskej rady v druhej polovici roka 2021.

Následnú panelovú diskusiu otvorila pani Leigh Hancher, profesorka z Tilburgu a z Florentskej školy regulácie, ktorá zaujímavými postrehmi urobila prehľad 10 rokov REMIT. Panelisti pani Annamaria Marchi (zástupkyňa Európskej komisie - GR ENER), pani Annegret Groebel (predsedníčka CEER), pán Martin Godfried (riaditeľ odboru v ACER), pán Mark Copley (generálny riaditeľ EFET), pán Peter Claes (generálny riaditeľ FEBELIEC), pán Pieter Schuurs (predseda EUROPEX) a pán Volker Zuleger (riaditeľ odboru v ACER) sa dotkli troch kľúčových tém: spolupráca, údaje a budúce výzvy pre REMIT.

Všetci panelisti zdôraznili význam intenzívnejšej spolupráce medzi všetkými zainteresovanými stranami v REMIT. Okrem toho by agentúra ACER mala ďalej posilniť spoluprácu s inými inštitúciami, ako je ESMA, pokiaľ ide o monitorovanie trhov s emisiami, ako aj s organizáciami susedných krajín mimo EÚ, napríklad prostredníctvom sekretariátu Energetického spoločenstva (Energy Community).

Z hľadiska budúcnosti považujú účastníci diskusie **ACER za agentúru, ktorá je plne orientovaná na údaje**. Pokiaľ ide o zhromažďovanie údajov, panelisti videli priestor na menšiu fragmentáciu oznamovania údajov (reporting) a potenciál na ďalšie zlepšenie kvality údajov. Keďže trhy sa rýchlo vyvíjajú, REMIT a následne aj ACER by mohli mať **pri zbere údajov úžitok z väčšej flexibility**. Napríklad väčšia flexibilita v rozsahu, základných definíciách a spôsobe oznamovania údajov by umožnili REMIT lepšie držať krok s vývojom na trhu, ktorý je čiastočne spôsobený väčšou integráciou trhov, ako je napríklad prepájanie trhov (market coupling) a vznik platforiem vyrovnávacieho trhu. Bolo skonštatované, že sľubnou cestou vpred by mohlo byť **flexibilnejšie vykonávacie nariadenie**. Účastníci diskusie sa vo všeobecnosti zhodli na tom, že zber údajov prináša výsledky, ale videli tiež priestor na zjednodušenie reportingu a pripomenuli agentúre ACER, **aby udržala náklady a uhlíkovú stopu transakcií na nevyhnutnom minime**.

Tretou dôležitou témou diskusie boli budúce výzvy pre rôzne úlohy zainteresovaných strán v rámci režimu REMIT pri uľahčovaní dekarbonizácie v Európe. Živá diskusia sa rozvinula okolo otázky, či je potrebná väčšia centralizácia právomocí v oblasti presadzovania práva a harmonizácia sankcií, čo je cesta, ktorej priekopníkom sa zdá byť finančná legislatíva a regulácia. Účastníci panelu sa zhodli, že REMIT preukázal svoju hodnotu v prostredí vysokých cien a napätých trhov. Napriek tomu sa REMIT musí ďalej vyvíjať, aby sa dôvera v trhy zachovala. **Agentúra ACER bude v budúcnosti požiadaná, aby viac vysvetľovala a vzdelávala zainteresované strany a politických činiteľov**. Celý režim musí

starostlivo vyvažovať proporcionalitu medzi administratívnym zaťažením účastníkov trhu a bezpečnosťou, ktorú REMIT prináša účastníkom trhu, daňovým poplatníkom a spotrebiteľom.

Diskusia sa ukončila jednoznačným vyhlásením, ktoré zopakovali všetci účastníci panelu, že **REMIT prináša výsledky a že tu zostane aj naďalej - zainteresované strany sa tešia na ďalších 10 rokov zabezpečovania integrity a transparentnosti trhu.**

Špeciálna časť: “REMIT dáta a technológie”

Zástupcovia agentúry ACER informovali o zbere údajov REMIT, oznamovaní údajov, funkciách údajov, správe informácií a technológiách. Boli diskutované doterajšie aktivity a zároveň vyjadrené **výzvy do budúcnosti.**

Panelisti Alex McDonald (generálny riaditeľ LEBA), Christian Baer (generálny tajomník Europex), Karl Peter Horstmann, (predseda výboru EFET pre dohľad nad trhom), Rafael Gómez-Elvira González (predseda All NEMO Committee) a Johannes Mayer (vedúci oddelenia pre hospodársku súťaž a reguláciu v E-Control) diskutovali o doterajšom zbere údajov REMIT a očakávaniach do budúcnosti.

Panelisti sa zhodli na tom, že režim reportingu REMIT funguje, ale že dokonalú kvalitu údajov bude ťažké dosiahnuť. Pre efektívnu analýzu údajov je nevyhnutná veľmi dobrá úroveň kvality údajov. REMIT sa opiera o transakčné a základné údaje, ako aj na informácie, ako sú STR (správy o podozrivých transakciách), a na oznamovanie dôverných informácií, ktoré sú kľúčové. Zainteresované strany by v budúcnosti privítali zjednodušenie režimu reportingu (napr. umožnenie oznamovania od jednej strany - organizovaných miest obchodovania, OMP), prípadne prostredníctvom prepracovania podobného tomu, ktoré sa týka nariadenia EMIR. V prípade prepracovania vykonávacieho nariadenia REMIT by sa uskutočnili konzultácie so subjektmi energetického sektora s cieľom **zabezpečiť viacej trhovo orientované nariadenie**, v ktorom by bolo oznamovanie dostatočne flexibilné, aby umožnilo vývoj na trhu. Vo všeobecnosti by sa každá zmena v oznamovaní mala riadne odôvodniť a mali by sa preskúmať synergie s inými finančnými regulačnými orgánmi, príp. nástrojmi. Z hľadiska usmernení by bola vítaná vylepšená definícia OMP a **zavedenie jasných limitov pre zverejňovanie dôverných informácií**. Z hľadiska transparentnosti a zosúladovania údajov by účastníci trhu mali prospech z možnosti overovať údaje, ktoré sa v ich mene oznamujú do systému ARIS. Okrem toho by bola užitočná transparentnosť po uzatvorení obchodu, ktorú by zabezpečila agentúra ACER. Pokiaľ ide o IT služby ACER REMIT, odborné publikum vyjadrilo potrebu ďalšieho zlepšenia komunikácie so zainteresovanými stranami. Nakoniec je **potrebná väčšia pružnosť a pokrok v oblasti technologických inovácií na zlepšenie systému ARIS. Digitalizácia by určite podporila lepšie služby a zároveň zabezpečila kybernetickú bezpečnosť.**

Špeciálna časť: “6. vydanie Usmernenia ACER (ACER Guidance)”

V tejto časti pracovníci agentúry ACER predstavili pozadie, rozsah a obsah **revidovaného usmernenia ACER, ktoré viedli k zverejneniu jeho 6. vydania v júli tohto roku.** Účastníkom bol predstavený prehľad nových kapitol 2, 5 a 6 Usmernenia, ktoré sa týkajú rozsahu pôsobnosti REMIT, **zákazu zneužívania dôverných informácií v obchodnom styku a zákazu manipulácie s trhom.**

Po týchto prezentáciách nasledovala panelová diskusia, na ktorej sa zúčastnili pani Camilla Berg (generálna právna zástupkyňa Nord Pool), pani Esther Espeja (riaditeľka španielskeho regulátora CNMC pre trhy s energetickými derivátmi), pani Kseniya Khromova (riaditeľka francúzskeho regulátora CRE pre dohľad nad veľkoobchodnými trhmi), pán Alexis Poullain (komoditný analytik AMF) a pani Violeta Sliskovic (hlavná právna poradkyňa spoločnosti Uniper). Účastníci diskusie sa podelili o svoje názory na užitočnosť usmernenia v ich každodennej práci, na zlepšenia, ktoré prinieslo 6. vydanie, a identifikovali oblasti budúceho vývoja dokumentu.

Celkovo bolo zdôraznené, že Usmernenie ako výsledok regulačnej spolupráce predstavuje spoločné názory všetkých regulačných orgánov EÚ, čo je pre národné regulačné orgány, odborníkov na trhový dohľad a účastníkov trhu mimoriadne cenné. Okrem iného bolo konštatované, že hoci Usmernenie nie je záväzné, je mimoriadne užitočné v procesoch vyšetrovania a dohľadu, ako aj pri odpovediach na otázky účastníkov trhu.

Ukázalo sa, že šieste vydanie usmernenia je pre čitateľa prístupnejšie a komplexnejšie, pričom boli vyzdvihnuté praktické príklady ako dôležité doplnenie textu. Ako mimoriadne dôležitá sa vyzdvihla kapitola o zneužívaní dôverných informácií v obchodnom styku a príslušné ukazovatele v nej.

Pokiaľ ide o možný vývoj Usmernenia, bolo uvedené, že keďže REMIT nie je len o integrite, ale aj o transparentnosti, dôležitým aspektom, ktorý treba zvážiť, je, že okrem zákazov si ďalšiu pozornosť zaslúžia aj **povinnosti transparentnosti subjektov, ako sú prevádzkovatelia prenosových sústav/prepravných sietí**. Nakoniec bolo skonštatované, že **prípady, ktoré vyšetrovali a dokončili vnútroštátne regulačné orgány, by mohli tvoriť zaujímavé prípadové štúdie** na obohatenie Usmernenia.